

Weer asielzoekers op straat, opvangcrisis escaleert opnieuw (26.4.11)

De crisis in de opvang voor asielzoekers woedt al drie jaar in ons land en kent vandaag nog maar eens een dieptepunt. Er staan opnieuw asielzoekers op straat: bijna 100 asielzoekers waaronder 14 (!) families werden vandaag bij aankomst in ons land aan hun lot overgelaten, zonder enige opvang of begeleiding. In oktober vorig jaar nam de regering een aantal maatregelen in een poging de opvangcrisis op te lossen. Daarnaast voerde de Ministerraad op 15 april nog enkele bijkomende maatregelen door waarbij de focus lag op het managen van de instroom van asielzoekers. Al deze maatregelen zijn onvoldoende om te beletten dat er weer mensen op straat moeten slapen. Vluchtelingenwerk en Franstalige zusterorganisatie Ciré vragen de regering om dringend efficiënte maatregelen te nemen zodat de opvangcrisis niet opnieuw ontaardt in mensonwaardige situaties.

Wat stellen beide organisaties voor?

Ø OCMW's dringend echt motiveren om opvangplaatsen te creëren in zogenaamde Lokale Opvanginitiatieven (LOI's). In een LOI voorziet het OCMW van een gemeente in de basisbehoeftes van asielzoekers zoals een dak boven het hoofd, maaltijden en begeleiding. De LOI's maken deel uit van het reguliere federale opvangnetwerk. Deze asielzoekers krijgen geen financiële steun. Vorig jaar had de regering beloofd om daar 2.000 extra plaatsen te financieren, maar dit aantal is nog niet gehaald.

Ø OCMW's extra middelen geven om de opvang en de maatschappelijke begeleiding van asielzoekers die al lang in het gewone federale opvangnetwerk wonen (Fedasil-opvangcentra, Rodekruis-opvangcentra, LOI's en de kleinschalige opvang van Vluchtelingenwerk en Ciré), over te nemen. Dit gebeurt via financiële steun aan deze asielzoekers om hen zo in staat te stellen in hun basisbehoeftes te voorzien zoals een dak boven het hoofd en maaltijden. Zo kan een grote groep asielzoekers tijdens hun asielprocedure uit het overbezette opvangnetwerk uitstromen en wordt er vrij vlug plaats gemaakt voor nieuw aangekomen asielzoekers. Dit als eenmalige crisismaatregel tot de achterstand in de behandeling van asielaanvragen is weggewerkt.

Ø Snel structurele opvangplaatsen met aangepaste begeleiding en omkadering creëren voor de opvang en begeleiding van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (jonge vreemdelingen die hier zonder ouders zijn). Deze kinderen en jongeren zijn erg kwetsbaar terwijl ze nu niet de aangepaste opvang en begeleiding krijgen die ze nodig hebben. In sommige gevallen komen ze zelfs op straat te staan. De maatregel genomen in de ministerraad van 15 april om 200 nieuwe plaatsen te creëren voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen is ruim onvoldoende en verzekert geen aangepaste omkadering. Verder vragen we dat de dienst Voogdij wordt versterkt zodat de identificatie van de niet-begeleide minderjarigen sneller kan gebeuren, en dat de OCMW's en Gemeenschappen worden gewezen op hun verantwoordelijkheden om zorg te dragen voor alle minderjarigen.

Vluchtelingenwerk en CIRÉ vragen de regering om af te stappen van een beleid van ad hoc maatregelen en een structureel beleid te voeren. De regering heeft hiervoor alle instrumenten in handen: een budget, een wettelijk kader, een opvangnetwerk, asielinstanties.

De voorgestelde maatregelen om de opvangcrisis te bestrijden, gaan best samen met flankerende maatregelen. Zo moeten de asielinstanties in staat worden gesteld om de asielaanvragen op een efficiënte maar kwaliteitsvolle manier te behandelen, ook bij pieken in het aantal asielaanvragen. Ook moet er werk gemaakt worden van een humaan vrijwillig terugkeerbeleid. Asielaanvragen uit specifieke herkomstlanden met een abnormale hoge instroom kunnen prioritair worden behandeld. Tot slot pleiten Vluchtelingenwerk en Ciré voor een kwaliteitsvolle harmonisatie van het Europese asielbeleid zodat een eerlijke spreiding van de asielaanvragen over lidstaten mogelijk is.

Vluchtelingenwerk en Ciré roepen de regering op om nu snel te reageren. We kunnen niet lijdzaam toekijken hoe de situatie opnieuw uit de hand loopt. Het gevaar is immers reëel dat dit zal leiden tot de invoering van maatregelen die fundamentele rechten van asielzoekers op het gebied van opvang en procedure zal terugschroeven.

Ter

informatie:

Hoe staat het met de maatregelen die de regering vorig jaar besliste?

- Het creëren van 2.500 extra opvangplaatsen in de transitcentra (militaire kazernes): De transitcentra raken stilaan vol waardoor het plaatstekort opnieuw groter wordt.

- De oproep aan de OCMW's om 2.000 extra plaatsen te creëren via de LOI's: Voorlopig zijn er ongeveer 400 plaatsen operationeel en worden nog eens ongeveer 600 plaatsen voorzien. We zitten nog ver weg van de belofde 2.000 extra plaatsen.

- De uitbreiding van het personeel van de asielinstanties: De reeds in oktober toegekende versterking met een 40-tal personen voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen bleek onvoldoende om de achterstand in dossiers terug te dringen en tot een snellere behandeling van de asielaanvragen te komen. De 125 mensen extra die de regering op 15 april belofde, moeten daar verandering in brengen.

Fedasil en de opvangpartners leverende wel al een belangrijke inspanning: in minder dan zes maanden tijd werden 700 extra plaatsen gecreëerd in het gewone opvangnetwerk.